

Päarnai dommhåaid tuärrjõs Päarnai privaatt håaid tuärrjõs

Vuäitak tuejjeed ooccmõõžž da vuõltteed meälddõõžžid še interneettest (www.kela.fi/neetest).

Lââ'ssteađ: www.kela.fi/parnnpiarri

Vuäitak ärvvtõõllâd päarnaihåaid tuärrjõõž la'skkeem-mašina veäkkä, mä'mmet vuäžžak oudõõžž da mâin aai'jin tøn vuäitt vuäžžad (www.kela.fi/laskurit).

Vuäitak kõõččâd lââ'zz te'lfonkääžžkõõžžast (www.kela.fi/telfoonast).

Tiuddâd lomaakk tärkka da ainsmââ'tt, što puk taarbšum meälddõõžž liâ mie'ldd.

Jõs taarbšep lââ'ssteađaid, vä'lddep tu'nne õhttvuõd.

Pää'stet ooccmõõžž da meälddõõžžid addrõ'sse Kela, PL 10, 00056 KELA.

Jos jioķ leäkku ääi'jben ooccam Kela oudõõžžid da leäk serddam Lää'ddjânma, tiuddâd lââ'ssen lomaakk Y 77sms. Jos leäk vue'lğğmen älggânma, tiuddâd lââ'ssen lomaakk Y 38. Pâ'jjel 3 määnpââ'j älggânmmest årummuž a'lğğe i'lmmtd Kelaa'je.

Dåmmhåaid tuärrjõõžž äacc tõt puä'res le'be jee'res jeä'lteei, kää'tt lij päarna vuei'vwääššlaž hoi'ddjeei.

Ooccamäi'ğğ: Vuäitak ooccad tuärrjõõžž mäâikiõ'tte jäänmõsân 6 määnpââ'jest.

Päarnaihåaid tuärrjõõžž vuäitt vuäžžad tâ'lķ 1 määnpââ'j pi'stti äigga, kää'tt älgg lee'd õõutpâjjsaž.

1. Oozzi teâđ

Leäm

päarna puä'res

päarna jee'res jeä'lteei

jee'res ooumaž

Persoontiõtt

Soknõmm da risttnõmm

Te'lfon-nâamar

Ne'ttpää'staddrõs

Addrõsteađaid Kela vuäžž meerteättriäžldõõggâst.

Jõs jälstak åân kõskkäiggsânji koon-ne jee'res addrõõžžast, ķee'rjet addrõssad päikka 9 Lââ'ssteađ.

2. Tillnâamar

Ķee'rjet jiijjad tillnâamrad, hæ't-i tuärrjõs mäâusčeš oudpeâmm puu't'tee'ja.

3. Jälstummuš le'be reâuggmõš älggânmmest

Še reâugg älggânmmest liipp õõ'nni käärbest paaldeet reâuggmõ'sše älggânmmest.

Jos kää'tt-ne jee'res jânmmest gu Lää'ddjânmmest mähs päarnast puärrsipei'vvtie'ğğ va'stteei oudõõžž, päarnast ij vuei't vuäžžad seämma vuâra dommhåaid tuärrjõõžž le'be privatt håaid tuärrjõõžž.

Jälstak-a le'be reâugak-a älggânmmest?

Jiõm

Kâ'l. Koon jânmmest? _____

Jäälstak-a le'be reâugg-a pie'llkuei'mmad le'be päarna nu'bb puärrsin le'be jeä'lteei älggânmmest?

Ij

Kâ'l. Koon jânmmest? _____

Jäälstak-a tõt päarnaž le'be jälste-a tøk päarna älggânmmest, ķeäin tuärrjõõžž oožžat?

Ij

Kâ'l. Koon jânmmest? _____

Vuäžžak-a ton le'be vuäžž-a pie'llkuei'mmad le'be päarna nu'bb puärrsin le'be jeä'lteei puärrsipei'vvtie'ğğ va'stteei oudõõžž älggânmmest?

Ij

Kâ'l. l'immet, ķeäžž oudõõžž mäâu'set da kää'tt strooi'tel tøn mähs. l'immet še ma'hssi jânmmest di oudõõžž nõmm da mie'r. Öhttâd ooccmõ'sše oudõõstu'mmstõk le'be jee'res čiołgtõs stroi'ttel mähsstest puärrsiteä'ğğoudõõžžast.

4. Ooccâmvuâlaž ouddõs

i Jos päärnast määu'set puärrsipei'vvtie'gğ, su'st ij vuei't vuäžžad seämma vuâra dommhâaid tuärjjõõzz le'be privatt hâaid tuärjjõõzz.

Vuäitak ooccâd päärnaihâaid tuärjjõõzz še ee'kkluõvâsvuõđ ääi'jest. Piärrjad puätti vaaikte hâiddlââ'zz meärra.

Hâiddteä'gğ

Oozzam hâiddtie'gğ _____ ää'ljee'l le'be äigga _____ - _____

Hâiddlââ'ss

Jiõm oozz hâiddlââ'zz.

Oozzam hâiddlââ'zz _____ ää'ljee'l le'be äigga _____ - _____

I'lmmtam hâiddteägga le'be hâiddlâssa vaaikteei muttsin:

i Meärk ruõzzin, mii muuttâs piärrjest lij šõddâm. I'lmmet še muttâz pei'vvmie'rr. Vuäitak čiõlgtet mõttjam teäðain tää'rkben päai'kest 9.

Piärrri puätti liä mõttjam _____ ää'ljee'l.

Päärnai hâiddteäð liä mõttjam _____ ää'ljee'l. I'lmmet päärnai hâiddteäðai muttsid päai'kest 5.

Siirdçõõttmõš oðđ kâdda _____

Veä'ncc le'be vie'ncte'mes lett _____ ää'ljee'l.

Paarrõhttvuõtt lij puuttâm _____

Siirdçõõttmõš ålggjânma _____. Tiuddâd lââ'ssen lomakk Y 38.

Jee'res mäinn. Mii da kuä'ss ää'ljee'l? _____

5. Päärnai hâiddteäð

i Tiuddâd piärrri juâkksa vuâlla škooulâkksaž päärnai hâaid kuõskki teäðaid. Jõs juõ'kk'ka päärnai teäð jiä çaaagg tääzz, kee'rjet va'stteei teäðaid päikka 9 Lââ'ssteäð.

1. Päärna nõmm

Persoontiõtt

Oozzam päärnast dommhâaid tuärjjõõzz.

Vuei'vwäässlânji päärna hâidd

Ää'ljee'l

le'be ääi'jest

oocci _____ - _____

jee'res hoi'ddjeei _____ - _____

Hoi'ddjeei nõmm _____

Oozzam päärnast privatt hâaid tuärjjõõzz.

Ää'ljee'l

le'be ääi'jest

Päärnaž lij hâaidast privaattâst
ouddpeämm puu'ttee'jest le'be
pa'lkkuum hoi'ddjee'jest _____ - _____

Hâiddmääus mie'rr _____ eu'rred mäanpâa'jest.

Hâiddäi'gğ _____ čiâss neä'ttlest.

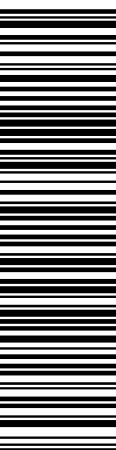
Päärnaž vuässâätt vuõssmätt'tõ'sse.

Ko'st päärna hâaidat vuõssmätt'tõõzz lââ'ssen?
_____

Ää'ljee'l

le'be ääi'jest

Päärnaž lij kää'dd ouddpeämmast, le'be päärna
ouddpiõmmu lij miõttum kää'dd kääzzköslipp
le'be kääzzkösteä'gğ. _____ - _____

2. Päärna nõmm

Persoontiött

Oozgam päarnast dommhåaid tuärjjöõzz.

Vuei'vwääššlânji päärna håidd

Ää'ljee'l

le'be ääi'jest

oocci

jee'res hoi'ddjeei

Hoi'ddjeei nõmm

Oozgam päarnast privatt håaid tuärjjöõzz.

Ää'ljee'l

le'be ääi'jest

Päärnaž lij håaidast privaattâst
ouddpeâmm puu't'tee'jest le'be
pa'lkkuum hoi'ddjee'jest

Håiddmääus mie'rr _____ eu'rred määnpââ'jest.

Håiddäi'ğğ _____ čiäss neä'ttlest.

Päärnaž vuässâatt vuõssmätt'tõ'sse.

Ko'st päärna håaidat vuõssmätt'tõõzz lââ'ssen?

Ää'ljee'l

le'be ääi'jest

Päärnaž lij kää'dd ouddpeâmmast, le'be päärna
ouddpiõmmu lij miõttum kää'dd kääzzköslipp
le'be kääzzkösteä'ğğ.

3. Päärna nõmm

Persoontiött

Oozgam päarnast dommhåaid tuärjjöõzz.

Vuei'vwääššlânji päärna håidd

Ää'ljee'l

le'be ääi'jest

oocci

jee'res hoi'ddjeei

Hoi'ddjeei nõmm

Oozgam päarnast privatt håaid tuärjjöõzz.

Ää'ljee'l

le'be ääi'jest

Päärnaž lij håaidast privaattâst
ouddpeâmm puu't'tee'jest le'be
pa'lkkuum hoi'ddjee'jest

Håiddmääus mie'rr _____ eu'rred määnpââ'jest.

Håiddäi'ğğ _____ čiäss neä'ttlest.

Päärnaž vuässâatt vuõssmätt'tõ'sse.

Ko'st päärna håaidat vuõssmätt'tõõzz lââ'ssen?

Ää'ljee'l

le'be ääi'jest

Päärnaž lij kää'dd ouddpeâmmast, le'be päärna
ouddpiõmmu lij miõttum kää'dd kääzzköslipp
le'be kääzzkösteä'ğğ.

6. Piârri puåtti

- i** Tiuddâd tän päai'k tâ'l, jôs oozzak hâiddlâ'zz. Kela mä'hssem ouddõözzid ij taarbâž i'lmmted. Kela vuäžž teäðaid pä'lkktiânnsin puåðrekistee'rest. Ouddõözzin Kela vuäžž teäðaid puåðrekistee'rest da ouddõözzi ma'hssjin. Lââ'ssen Kela vuäžž Piidvaaldsmest puåðteäðaid, koid ââ'nnep puåttji ärvvtõöllmõöžžast. Ee'kkluovâsvuõð pä'lk'k da luåmmteä'gğ jiå vaai'kât hâiddlâ'zz meärra, jôs âânak ee'kkluovâsvuõðad hâiddluovâsvuõð poodd. Tää'r'kab teäð taarbšeei meålddõözzin kaaunak päai'kest 10 Meålddõözz.

Vuäžžak-a ton le'be vuäžž-a pie'llkuei'mmad puõ'tti puåttjid?

a. Pä'lkktiânnâž

Oocci

- Kâ'l
 Jiõm

Pie'llkuei'mm

- Kâ'l
 Ij

b. Põõrgâsnekpuåtti. Le'be leäk-a ton le'be lij-a pie'llkuei'mmad põõrgâsnek?

Oocci

- Kâ'l. Öhttâd lomakk Y 8 (Liite – Yrittäjän tuloseelvitys).
 Jiõm

Pie'llkuei'mm

- Kâ'l. Öhttâd lomakk Y 8 (Liite – Yrittäjän tuloseelvitys).
 Ij

c. Tuåjte'mesvuõttkää'sn mä'hssem reåugte'mesvuõtt-tie'gğ le'be vuårtõöllåmko'rvvõõž

- i** Va'stted Kâ'l še tâ'l, jôs leäk jiõčč ooccam le'be jôs pie'llkuei'mmad lij ooccam tuåjte'mesvuõtt-tie'gğ. Kee'rjet päikka 9 Lââ'ssteäðaid teått, ko'st pei'vvtie'gğ lij occurm.

Oocci

- Kâ'l. Mie'rr _____ eu'rred peei'vest,
_____ ää'ljee'l.
 Jiõm

Pie'llkuei'mm

- Kâ'l. Mie'rr _____ eu'rred peei'vest,
_____ ää'ljee'l.
 Ij

d. Måddtååll puåtti. Le'be vuå'mstak-a ton le'be vuå'mast-a pie'llkuei'mmad mie'cc?

- i** Jôs tuu vuå'mstem le'be pie'llkuei'm vuå'mstem mie'cc šorrõs lij mõttjam mãåimõõžž 12 mãånpåå'j äi'gğgen, kee'rjet mie'cc šorrõs da säjžõškå'dd päikka 9 Lââ'ssteäðaid.

Oocci

- Kâ'l. Öhttâd päai'kest 10 Meålddõözz peåggtum
čiolgtõõžž.
 Jiõm

Pie'llkuei'mm

- Kâ'l. Öhttâd päai'kest 10 Meålddõözz peåggtum
čiolgtõõžž.
 Ij

e. Vuåkrpuåtti

Oocci

- Kâ'l. Öhttâd päai'kest 10 Meålddõözz peåggtum
čiolgtõõžž.
 Jiõm

Pie'llkuei'mm

- Kâ'l. Öhttâd päai'kest 10 Meålddõözz peåggtum
čiolgtõõžž.
 Ij

f. Vuåssõspuåtti le'be korggpuåtti

- i** Jos kapitalpuåtti liå uu'ccab gu 10 eu'rred oummu mie'ldd mãånpåå'jest, tõid ij taarbâž i'lmmted. Jôs vuåssõs- da korggpuåttjid vää'ldet lokku mãåimõssån raavuum piidtummuž meåldli'žžen, meålddõözzid ij taarbâž tooi'mted.

Oocci

- Kâ'l
 Tåk puåtti liå ra'vvjum piidtummuž šoora.
 Tåk puåtti liå mõttjam.
Öhttâd päai'kest 10 Meålddõözz peåggtum
čiolgtõõžž.
 Jiõm

Pie'llkuei'mm

- Kâ'l
 Tåk puåtti liå ra'vvjum piidtummuž šoora.
 Tåk puåtti liå mõttjam.
Öhttâd päai'kest 10 Meålddõözz peåggtum
čiolgtõõžž.
 Ij

g. Jee'res juåtkkjeei puåtti

Jee'res juåtkkjeei puåtti liå ouddmiårkkån ruåðhåiddamtuårijjõs, startt-teä'gğ, sååbbarpää'l'k da preeddan puåtti, di ålggjånnmest vuõžžum puåtti da ouddõõžž.

Oocci

- Kâ'l. Öhttâd čiolgtõs.
 Jiõm

Pie'llkuei'mm

- Kâ'l. Öhttâd čiolgtõs.
 Ij

l'Immet, måkam jee' res muttsid piärrjad puättjin vuei'tlvânji šâ'dde puõ'tti 12 määnpââ'j poodd.

l'Immet jee' res muttsid, kook piärrjad puättjin liâ šöddâm mâaimõõzz ee'jj poodd.

7. Päärnai puätti

i l'Immet tõi päärnai puättjid, koin oo33ak päärnai dommhåaid tuärjjõõzz le'be privatt håaid tuärjjõõzz. Päärnai puätti liâ ouddmiärkkân jeä'ltemveä'kk di vuåkr-, vuässös- da korggpuätti, di ålggjännmest vuõzzum puätti di ouddõõzz.

Liâ-a tuu päärnast le'be päärnain puätti?

Jeä'la

Kâ'l. Puätti liâ õhttse'žze _____ eu'rred määnpââ'jest.

Mõök puätti päärnast le'be päärnain liâ? l'Immet še päärna nõöm le'be päärnai nõömid.

8. Piärrj puättjid vaaktei keäppõõzz

i Tiuddâd tän pääi'k pâi, jõs oo33ak håiddlâ'zz.
Tää'rkab teâd taarbšeei meålddõõzzin kaaunak pääi'kest 10 Meålddõõzz.

Määusak-a ton le'be mähss-a pie'llkuei'mmad jeä'ltemvie'kk?

Oocci

Kâ'l. Õhttâd kuitt mahssum jeä'ltemvie'kkest le'be kopio suåppmõõzzâst le'be tu'mmstõõggâst.

Jiöm

Pie'llkuei'mm

Kâ'l. Õhttâd kuitt mahssum jeä'ltemvie'kkest le'be kopio suåppmõõzzâst le'be tu'mmstõõggâst.

Ij

9. Lââ'ssteâd

i Vuäitak u'vdded tuu ooccmõ'sše õhttneeï lââ'ssteâdaïd tä'st le'be peåggted tõin teâdâst åårrai muttsin, kook vaakte päärnaihäaid tuärjjõ'sse. Meärk nâåmrin, koon ooccmõõzz päikka vi'jttjak.

10. Meâlddõõzz

Päi'kk 3. Jâlstummuš le'be reâuggmõš âlggânnmest

Ouddõstu'mmstõk le'be jee'res čiolgtõs âlggânnam stroi'ttel mähssmest puârnsiteä'ğğouddõõzzâst.

Päi'kk 5. Päärnai hâiddteâđ

Päärnai privatt hâaid tuârjjõs

Kela lomakk WH 2 (Selvitys – Lasten yksityisen hoidon tuki – Päivähoidon tuottaja).

Kopio tuâjjsuâppmõõžžâst.

Päi'kk 6. Piârri puâtti

b. Kela lomakk Y 8 (Liite – Yrittäjän tuloseelvitys) di lomakkâst peâggum meâlddõõzz.

d. Mâddtääll piidi'lmmtõs mââimõõzz piidee'jjest, ouddiuddum piidi'lmmtõs le'be loopplaž piidõstu'mmstõk.

e. Kopio vuâkrpuâtti meä'r čuä'jteei kuuitin da mahssum õhhtõsvasttõõgg kuuitin.

f. Čiolgtõs vuässõs- da korggpuâttjin, jõs tõk liâ mõttjam miârkteeinalla le'be uu'ccmõsân 10 % mââimõõzz ra'vvjum piidtummuž teâđain.

g. Čiolgtõs jee'res puâttjin, ouddmiârkkân tu'mmstõk veä'kkie'ğğ meä'rest le'be ruâdhâidd da piârnhâid pa'lkkõõzz meä'rest.

g. Kopio startt-teä'ğğtu'mmstõõggâst. (Tât taarbšet tâ'lkk altteei põõrgâsnee'kkest, keä'st ij leäkku YEL-ââsktõs.)

g. Čiolgtõs âlggânnmest vuõžžum puâttjin da ouddõõzzâst da tõn meä'rest di ma'hssi stroi'ttel nõmm.

Päi'kk 7. Päärnai puâtti

Kopio jeä'ltemsuâppmõõžžâst le'be suudištâm tu'mmstõõggâst le'be čiolgtõs kapitalpuâttjest le'be jee'res puâttjest.

Čiolgtõs âlggânnmest vuõžžum puâttjest da ouddõõzzâst da tõn meä'rest di ma'hssi stroi'ttel nõmm.

Päi'kk 8. Piârri puâttjid vaakteei kie'ppummuž

Kopio mââimõõzzâst mahssum jeä'ltem-määus kuuitâst.

Kopio jeä'ltemsuâppmõõžžâst le'be suudištâm tu'mmstõõggâst.

Jee'res meâlddõõzz

Mõök?

Leäm ju'n ääi'jab tääimtam Kelaa'je puõ'tti nõmmsaž meâlddõõzzid:

11. Vuâllakee'rjtõs

Ââsktam uvddum teâđaid vuõiggân da i'lmmtam, jõs tõk mottje.

Päi'kk da äi'ğğ

Vuâllakee'rjtõs da nõmčiolgtõs

Vuei'ttep ââ'nned tân ouddõsää'sš čâu'ddem diõtt vuâžžum teâđaid še jee'res ouddõsää'sšest, jõs teâđaid âlgg lâä'jj mie'ldd vä'llded tõ'st lokku. Seâmmamalla vuei'ttep ââ'nned jee'res ouddõõzz vääras vuâžžum teâđaid tân ouddõõzz čâu'ddmen.

Vuâžžak Kelast teâđaid tõ'st, ko'st vuei'ttep ha'ņkkneed tuu kuõskki teâđaid da koozz vuei'ttep tõid luõvted.

